

Jogbölcselet záróvizsgakérdések 2023/2024./ II.

1. A jogelmélet természete és funkciója. RJ12-25.
2. A jogelmélet változatai. RJ25-30.
3. A jog fogalmi meghatározásának nehézségei. RJ32-38.
4. A jog fogalmi meghatározásának alternatívái. RJ38-52.
5. A jogtudomány sajátosságai és ágazatai. JV236-241.
6. A dogmatika és a jogdogmatika fogalma. JE31-44.
7. A bírói precedensjog általános kérdései I: Értelmező és szabályozó precedens. Mi a kötelező a precedensben? A precedenskövetés kötelező jellegének fokozatai. PJ251-256., 199-204.
8. A bírói precedensjog általános kérdései II: A kontinentális precedensjog közös sajátosságai. A „korlátozott precedensrendszer” Magyarországon. PJ256-258., 204-205., KP
9. A jogforrás fogalma és rendszerezése. PJ207-211., 162-166.
10. A jogforrási rendszer Magyarországon. A jogforrási hierarchia. PJ211-216., 166-171., JV141-142.
11. A jog érvényessége és annak elméleti tematizálása. Az érvényesség megkérdőjelezésének lehetőségei. A jog hatályossága. PJ241-250., 191-199., JV152-154.
12. A jogi norma szerkezete. JV154-160.
13. A jogrendszer. JV160-172.
14. A jogviszony. JV172-183.
15. A jogi tények. Az idő szerepe a jogban. JV183-191.
16. A jog érvényesülése. JV192-198.
17. A jogdogmatikai okfejtés alapjai. JE223-244.
18. A szövegértelmezés technikái. JE190-198.
19. A nyelvtani értelmezés esetei. TJA189-199.
20. A logikai értelmezés. TJA200-207.
21. Egyéb értelmezési módszerek a bírói gyakorlatban. TJA207-214.
22. Az igazság és az igazságosság kategóriái a jogban. JE 223-244, TI 163-195.

23. Az analógia. JE205-213.
24. Jog-és tényhézagok. JE199-205., JE213-220.
25. A puha jog kapcsolódása a jogrendszerhez, annak pozitív és negatív hatásai. SL 1-8.
26. Jogelméletek és jogrétegek: Szűkítő jogelméleti felfogások és a komplex jogi rendszer elméletei. PJ269-276., 212-217.
27. A természetjog fejlődési szakaszai, meghatározásának problémái. TJ9-20.
28. A jogpozitivizmus meghatározásának kérdései és legjelentősebb teoretikusai. JP31-41.
29. A szociológiai jogelméletek. TSZ57-65.
30. A jog társadalomelméletei. TSZ65-70.
31. A német jogelmélet fejlődése. PJ277-283., 218-231.
32. Az angol jogelmélet fejlődése. PJ286-290., 225-228.
33. A klasszikus amerikai jogelmélet fejlődési szakaszai. PJ373-382., 290-296.
34. A jog gazdasági elmélete. PJ382-403., 296-311.
35. Posztmodern-kritikai jogelmélet. PJ404-413., 311-317.
36. A szándékkutató (originalista) és a textualista jogelmélet. PJ413-422., 317-323.
37. A feminizmus jogelmélete(i). FJ173-181, 194-204.
38. Jogfilozófiák és büntetőjog-elméletek I: A jog gazdasági elméletének büntetőjog-elmélete. AJ173-179.
39. Jogfilozófiák és büntetőjog-elméletek II: A jogi moralizmus büntetőjog-elmélete. AJ179-185.
40. A jogszociológiai vizsgálódások célja és jellemzői. A jogszociológiai vizsgálódások szintjei. JSZA11-13., 26-29.
41. A jogszociológia diszciplináris elhatárolásának kérdései. JSZA13-26.
42. A jogalkalmazási folyamat szociológiai vizsgálata. JSZA93-110.
43. A magyar jogásztársadalom alapvető jellemzői. JV211-234.
44. A jogi oktatás szocializációs funkciói. A jogi oktatás dilemmái. PJ65-73., 52-58.
45. A jogásztársadalmat érintő kihívások és változások. MJ120-135.
46. A laikus részvétel létjogosultsága az igazságszolgáltatásban. LB
47. Magán- és állami rendelkezés a jog felett. PJ195-205., 153-162.

Irodalom

Magyarázat

Az alábbiakban az egyes tételek elsajátításához szükséges irodalmak listája olvasható a megadott tételcíme knél használt rövidítésekkel. Felhívjuk a figyelmet, hogy Pokol Béla *Jogelmélet* című kötetének elektronikus változata az interneten is megtalálható és pdf-formátumban letölthető a <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/10429> címről. Az elektronikus verzió oldalszámait *dőlt betűvel* jelöltük. Ez azt jelenti, hogy amennyiben egy adott tétel anyaga a *Jogelmélet*ből tanulható meg, akkor ahhoz két oldalszám tartozik: a normál betűk a nyomtatott változat, a dőlt betűk pedig az elektronikus változat oldalszámait jelölik. A tétel tehát ilyenkor a hallgatók tetszése szerint bármelyik változathoz elsajátítható. Szeretnénk jelezni továbbá, hogy amennyiben az adott tételhez csak betűjelet illesztettünk oldalszám nélkül, az azt jelenti, hogy az adott forrást teljes egészében ismerni kell. Ezt a megoldást olyankor alkalmaztuk, amikor a kötelező anyag nem könyv, hanem szakfolyóiratban megjelent tanulmány, és az anyag teljes hossza megfeleltethető egy „normál” tétel terjedelmének.

AJ = Pokol Béla: *Autentikus jogelmélet*. Pécs, Dialóg Campus, 2010.

<https://drive.google.com/file/d/1-o75WZ9JPEjAPOsxHkmneRKzxcnM4Gi0/view?usp=sharing>

FJ = MolnárAndrás: A feminizmus a jogban. In: Fekete Balázs – Fleck Zoltán: *Tanulmányok a kortárs jogelméletről*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015, 169-247. o.

JE = Szabó Miklós: *A jogdogmatika előkérdéseiről*. Miskolc, Bíbor, 1996.

II. fejezet:

<https://drive.google.com/file/d/1Bm-qucDuos-L131FXyjtcl0WFALH6AZ/view?usp=sharing>

VIII. fejezet:

<https://drive.google.com/file/d/1ZwAbkINCvpXZhREgi6oCF0v3DVWGXGbT/view?usp=sharing>

IX. fejezet:

<https://drive.google.com/file/d/11ASsCN57BHKglwVGiI8S-glufIIPTEcN/view?usp=sharing>

X. fejezet:

https://drive.google.com/file/d/1hWiZCUz0ZUoz-Mxc_H8qdugG1kHA_VfV/view?usp=sharing

JP = Györfi Tamás: Jogpozitivizmus. In: Szabó Miklós (szerk.): *Fejezetek a jogbölcseleti gondolkodás történetéből*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004, 31-50. o

<https://drive.google.com/file/d/1P0THFfw6Jf8KO3SOnZ9AIQzwKuFk0bvE/view?usp=sharing>

JSZA = Badó Attila (szerk.): *Jogszociológiai alapismeretek*. Pro Talentis Universitatis Alapítvány, Szeged, 2020.

JV = Badó Attila (szerk.): *A jogrendszerek világa. Jogi alapismeretek*. Szeged, Pro Talentis Universitatis Alapítvány, 2020.

KP = Dobos Zoltán: Mit jelent a korlátozott precedensrendszer bevezetése? (Letölthető:

<https://jogaszvilag.hu/szakma/mit-jelent-a-korlatozott-precedensrendszer-bevezetese/>)

LB = Badó Attila: A laikus bíraskodás létjogosultságának korlátairól a tudományos vizsgálatok tükrében. In: *Állam- és jogtudomány*, 57. évf.,2, 2016, 3-15.

https://drive.google.com/file/d/1aCz_XDQrFcZaZY9cY1lg7SdPMVPxKzL7/view?usp=sharing

MJ = Nagy Zsolt: *Metszetek a jogásztársadalomról*. Szeged, Pólay Elemér Alapítvány, 2012.

<https://drive.google.com/file/d/18dMFrhgN62BqIXDVnR1hCb7DrrsDAyjj/view?usp=sharing>

PJ = Pokol Béla: *Jogelmélet. Társadalomtudományi trilógia II.* Budapest, Századvég, 2005.

<https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/10429>

RJ = Szabó Miklós: *Rendszeres jogelmélet*. Miskolc, Bíbor Kiadó, 2015.

Első beszélgetés:

<https://drive.google.com/file/d/1QT71wQK68Pcg3HsZ0u5EXlj4hAGhi7J/view?usp=sharing>

Második beszélgetés:

<https://drive.google.com/file/d/1wctZpL5d8NtpKqJRKdp7ik5PzMqcxXbO/view?usp=sharing>

TJ = Bódig Mátyás: Természetjogtan. In: Szabó Miklós (szerk.): *Fejezetek a jogbölcséleti gondolkodás történetéből*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004, 9-30. o.

<https://drive.google.com/file/d/1BKCKeaiHRe-J0Or6uXeCb7teTn6Ig7KH/view?usp=sharing>

TJA = Tóth J. Zoltán: *Jogelméleti alapok*. Budapest, Patrocinium, 2018.

<https://drive.google.com/file/d/1lsGqUvrowYB1kMHRQgfdjaTvkt-70EdE/view?usp=sharing>

TSZ = Szabó Miklós: Történeti és szociológiai jogelméletek. In: Szabó Miklós (szerk.): *Fejezetek a jogbölcséleti gondolkodás történetéből*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004, 51-70. o.

<https://drive.google.com/file/d/14VYbCHH4lbssG3nPGbZ5eFeSNRgqz6Ts/view?usp=sharing>

TI = Takács Péter: Jog és igazságosság. In: Szabó Miklós (szerk.): *Jogbölcséleti előadások*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1998, 163-196.o.

https://drive.google.com/file/d/1y0LDyC-MZvHs3MBBfAtO3mS-JdkPjae7/view?usp=share_link

SL = Kun Attila: A puha jog (soft law) szerepe és hatékonysága a munkajogban – Az új Munka törvénykönyve apropóján, In: *Pármány Law Working Papers*, 2021/41., 1-8. o.

https://drive.google.com/file/d/1PHgMrg3oQffa0TaKSPQrkmqmqiavhl5G/view?usp=share_link